

ПРЕС КЛИПИНГ

22.децембар 2014.

НАСЛОВИ

Vujović: Tri godine smanjene plate i penzije;(str.2)

Sindikat: Razrešeno rukovodstvo fabrike Zastava oružje;(str.2)

Novim Zakonom o radu nezadovoljni i gazde i radnici; (str.3)

Pogoršan položaj žena: Rade muški a zarađuju ženski!(str.5)

RADIKALNI ŠTRAJK Prosvetni radnici potpuno obustavljaju rad;(str.6)

Vujović: Smanjenje plata i penzija je "žrtva sa smislom", nećemo ih menjati tri godine;(str.8)

Потпуна обустава наставе у школама;(str.9)

Kinezi početak februara ponovo u Fabrici kamiona;(str.12)

Што не узеше од тајкуна него ударише на пензионере;(str.13)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:525481-Vujovic-Tri-godine-smanjene-plate-i-penzije>

Vujović: Tri godine smanjene plate i penzije

FoNet

Ministar finansija Dušan Vujović izjavio je danas da je smanjenje plata u javnom sektoru i penzija od 10 odsto "žrtva sa smislom" i da je plan da plate i penzije na tom nivou ostanu tri godine

Ministar finansija Dušan Vujović izjavio je danas da je smanjenje plata u javnom sektoru i penzija od 10 odsto "žrtva sa smislom" i da je plan da plate i penzije na tom nivou ostanu tri godine.

"Smatramo da su za okretanje ovog broda potrebne tri godine da bi se to preokrenulo", rekao je Vujović. On je dodao da je "svrha je da to isteramo do kraja". "Krenuli smo sa budžetom da rešimo problem restrukturiranja, problem javnih preduzeća", rekao je Vujović za TV Prva.

Vujović nije mogao da kaže koliko bi ljudi u državnoj administraciji moglo da ostane bez posla u 2015. godini, alio je konstatovao kako je cilj mera koje vlada preduzima, da državna administracija pruža kvalitet koji neophodan bez viška zaposlenih".

Govoreći o rebalansu budžeta koji će se sutra naći pred poslanicima Skupštine Srbije, Vujović je podsetio da je svaki prethodni rebalans tražio više sredstava i produbljavao deficit, a da je svako izvršenje bilo gore od rebalansa:

"Ovo je prvi put da ćemo ostvariti bolje od rebalansa i preneti pozitivne efekte i na narednu godinu. Ovo je prvi put da su novi rashodi nominalno manji od prethodnih rashoda".

Vujović se založio i za osnivanje fondova solidarnosti za kritične grupe stanovništva čije su potrebe za lekovima ili nekim drugim stvarima prevazišle primanja i penzije, posle smanjenja.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:525392-Sindikato-Razreseno-rukovodstvo-fabrike-Zastava-oruzje>

Sindikat: Razrešeno rukovodstvo fabrike Zastava oružje

Tanjug

Generalni direktor kragujevačke fabrike "Zastava oružje" Rade Gromović i izvršni direktor Zoran Vučković razrešeni su sa funkcija na sednici Nadzornog odbora koja je održana u Beogradu

Generalni direktor kragujevačke fabrike "Zastava oružje" Rade Gromović i izvršni direktor Zoran Vučković razrešeni su sa funkcija na sednici Nadzornog odbora koja je održana u Beogradu, saopštila je danas Sindikalna organizacija "Zastava oružje".

"Nadzorni odbor od tri člana od kojih su svi iz ministarstva odbrane je izabrao da fabriku u narednom periodu vodi penzionisani oficir Vojske Srbije Milojko Brzaković", navedeno je u saopštenju Sindikalne organizacije.

U toj Sindikalnoj organizaciji navode da zastupaju interese oko 1.800 radnika, od ukupno oko 2.000 i procenjuju "da nema osnova za promenu menadžmenta koji u ovom trenutku ima ugovorenu proizvodnju vrednu više od 70 miliona dolara".

"Odluka o promeni menadžmenta može destabilizovati poslovanje fabrike i ugroziti realizaciju inostranih ugovora a time i dovesti u pitanje isplatu zarada zaposlenima", navedeno je u saopštenju Sindikalne organizacije.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:525406-Novim-Zakonom-o-raduzadovoljni-i-gazde-i-radnici>

Novim Zakonom o radu nezadovoljni i gazde i radnici

Z. RADOVIĆ - J. Ž. SKENDERIJA

Novi zakon primenjuje se svega nekoliko meseci, a u javnosti se sve češće čuju zahtevi da bi ga trebalo izmeniti i dopuniti. Poslodavci nezadovoljni složenim obračunom zarada i lažnim bolovanjima, a zaposleni „tanjim kovertama“

NIJE prošlo ni pola godine otkako je usvojen novi zakon o radu, a sve glasnije se priča o njegovoj reviziji. Ovaj dokument trebalo je da uredi odnose između radnika i poslodavaca, ali nije usrećio ni jedne, ni druge. Zamerke imaju i sindikati i privrednici. Osnovne mane koje ZOR-u spočitavaju poslodavci su da je preobiman, da je obračun zarada i dalje komplikovan, da nije pronađeno adekvatno rešenje za sprečavanje lažnih bolovanja, kao i da nije regulisao problem agencija za privremeno zapošljavanje. Sindikati se žale na smanjenje zarada i ukidanje kolektivnog pregovaranja.

Ima, međutim, i dobrih strana, a prvi su boljitak od novog dokumenta osetili stomatolozi iz pančevačkog doma zdravlja. Naime, po novom zakonu o radu, platni listić dobio je snagu menice, pa su na osnovu njega dobili zarade koje im nisu isplaćene još od januara.

- Ovakav, kakav je, Zakon nije u interesu ni poslodavaca ni zaposlenih, već pravnih tumača koji na tome ostvaruju prihode, i sindikata, dakle, onih koji treba da savetuju i poslodavce i zaposlene kako da primene Zakon - smatra ekonomista Dragoljub Rajić, iz Mreže za poslovnu podršku. - Zakon je preobiman i jedan od najdužih na svetu. Kao takav on je teško primenljiv za sva mala preduzeća koja nemaju svoje pravnike, a to je skoro 90 odsto malih i mikro preduzeća u Srbiji, koji s preduzetnicima čine više od pola privrede. Norme u Zakonu su kompleksne, obavezne odredbe ugovora o radu preobimne, postoji dosta pravnih praznina i nejasnoća.

Rajić napominje da je obračun zarada i dalje veoma komplikovan, jer postoje brojni dodaci na zaradu kojih nema ili su uređeni mnogo jednostavnije u drugim zakonodavstvima.

ŠTA JE DOBRODOBRO rešenje u Zakonu o radu jeste mogućnost da poslodavci bolje uredi disciplinu svojih zaposlenih i odgovornost prema poslu, kao i da imaju više fleksibilnosti kod zapošljavanja kada otvaraju nova radna mesta, jer je rad na određeno vreme duži - smatra Dragoljub Rajić, iz

Mreže za posebnu podršku. - Sada je lakše organizovati smenski rad, posebno u proizvodnji, i izvršiti preraspodelu radnog vremena. Jedan od efekata jeste što je vidljivo da neki poslodavci koji su pokušavali da se zaštite „blanko otkazima“, više to ne rade. Takođe, poslodavci su prestali u praksi da izbegavaju zapošljavanje ljudi sa 20 i više godina radnog staža, jer sada nemaju obavezu da im isplaćuju otpremnine za sve godine provedene kod njihovih prethodnih poslodavaca.

- Siromašnoj zemlji, kao što je Srbija, potrebna je jednostavnost pri dogovaranju zarade i za zaposlenog i za poslodavca, a ne čitav niz dodataka koji na papiru moraju da se ispoštuju, a, u suštini, ne mogu realno da povećaju zaradu zaposlenog kada firme imaju problem sa naplatom i prihodima - objašnjava naš sagovornik. - Zakon nije rešio ni lažna bolovanja, jer ne postoje mehanizmi kojima bi se poslodavac zaštitio ukoliko u njegovom gradu postoji sprega određenih zdravstvenih radnika i zaposlenih u lokalnim zdravstvenim ustanovama. Agencije za privremeno zapošljavanje su standardna forma unajmljivanja ljudi u EU i svetu, u kraćim vremenskim periodima kada određene firme imaju narudžbine i mogu da uposle više ljudi. Danas imamo situaciju da je 51 odsto mladih ljudi bez posla, a rad agencija za privremeno zapošljavanje nije zakonski uređen i njima se ne dozvoljava da na pravi način pomognu u zapošljavanju.

Zlata Zec, izvršni sekretar UGS „Nezavisnost“, napominje da je novi zakon o radu doneo bilo šta dobro, ne bismo danas potpisivali 10. ustavnu predstavku, odnosno inicijativu za ispitivanje ustavnosti mnogih rešenja iz tog propisa, i ne bi ljudi bili na ulicama.

- Nedopustivo je, na prvom mestu, da se preskoči javna rasprava prilikom donošenja najvažnijeg propisa radnog zakonodavstva - objašnjava naša sagovornica. - Novi propisi doneli su manje zarade zaposlenim u Srbiji, uništeno je kolektivno pregovaranje na višim nivoima, granskom i teritorijalnom, kao i na nacionalnom nivou, izgubljen je pozitivan efekat koji smo ispregovarali u radnoj verziji Zakona o štrajku...

Vlast je, po njenom mišljenju, insistirala da u zakon uđu kriterijumi za utvrđivanje minimalne cene rada, a već prilikom prvog njenog menjanja nisu ispoštovali nijedan od njih.

- Tako sada imamo minimalac koji je 15 odsto ispod granice siromaštva u Srbiji - tvrdi Zec. - A, vlast nastavlja praksu da ne poštuje sopstvene propise.

Za profesora sociologije rada Darka Marinkovića, ukidanje minulog rada i odredba da poslodavac ne isplaćuje otpremnine radnicima za godine koje nije proveo u njegovoj firmi, predstavljaju pozitivna rešenja u radnom zakonodavstvu.

ŠTA JE SUVIŠNOIZ Zakona o radu treba izbaciti čitava poglavlja, kao što je ono o fondu solidarnosti, ili određene odredbe koje su rešene ili ih treba rešiti Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu - smatra Dragoljub Rajić. - Srbija treba da ima kratak Zakon o radu, sa maksimalno 100 članova koji samo uređuju odnos zaposlenog i poslodavca, a ostala pitanja treba rešiti posebnim zakonima - o zapošljavanju, o bezbednosti i zdravlju na radu, o socijalnom pregovaranju, itd.

- Moramo da shvatimo da su neki načini razmišljanja deo istorije i da sa njima treba raskrstiti - kaže naš sagovornik. - To je imalo smisla u samoupravljanju, gde je vladala društvena svojina. Danas je besmisleno da poslodavac plaća radniku godine u kojima on nije privređivao kod njega.

Kao loše strane i prof. Marinković navodi neregulisanje oblasti rada privatnih agencija za zapošljavanje, koncepta kolektivnog pregovaranja, nepostojanje fleksibilnih oblika zapošljavanja, kao što je, na primer, rad od kuće, a novi zakon se nije bavio ni pitanjem reprezentativnosti sindikata i poslodavačkih udruženja.

- Mi i dalje nemamo reprezentativne učesnike u socijalnom dijalogu na koji se svi pozivamo - kaže prof. dr Marinković. - To je najvažniji uslov za uspostavljanje stabilnog Socijalno-ekonomskog saveta, koji danas počiva na neodgovornosti sindikata. Nedopustivo je da u ovom telu sede dva reprezentativna sindikata koji odbijaju bilo kakav razgovor na temu uključivanja novih sagovornika, odnosno sindikata u dijalog.

I za Dragoljuba Rajića reprezentativnost sindikata kod poslodavaca je često problem koji koči rad u pojedinim kompanijama, zbog neujednačenih stavova i različitih interesa sindikata.

BIROKRATIJA I POREZI

ZAKON o radu jeste nešto fleksibilniji nego što je bio prethodni, ali i dalje nisu rešeni glavni uzroci visoke nezaposlenosti u Srbiji - smatra Dragoljub Rajić, iz Mreže za poslovnu podršku. - To su nedostatak posla, komplikovane birokratske procedure, nedostatak povoljnih izvora finansiranja, predugi rokovi naplate potraživanja, previsoko poresko i parafiskalno opterećenje, nekonkurentnost domaćih kompanija za izvoz u odnosu na spoljnu konkurenciju, visok procenat sive ekonomije. U takvim uslovima zapošljavati legalno na neoređeno vreme je često neisplativo i rizično. Promene ZOR su smanjile taj rizik, ali to nije dovoljno za porast zaposlenosti, ako govorimo o broju stalno zaposlenih.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:525409-Pogorsan-polozaj-zena-Rade-muski-a-zaradjuju-zenski>

Pogoršan položaj žena: Rade muški a zarađuju ženski!

B. Caranović

Statistički podaci i istraživanja govore da se položaj dama pogoršao tokom tranzicije. Srпкиnje vrednije, ali teže dođu do posla. Tek u malom procentu su rukovodioci

KADA se vrati sa posla, žena u Srbiji nastavlja da radi još oko 5,5 sati. Neplaćeno! To praktično znači da većina Srпкиnja od 30 do 65 godina, ako se računa po minimalnoj ceni sata rada od 121 dinar, mesečno tim radom zaradi 15.400 dinara, ali ih nikada ne naplati. Za svojih oko 2.000 sati volonterskog kuvanja, ribanja, usisavanja, ostanu kratke za oko 185.000 dinara godišnje!

Za to što će sada supruge da hvataju svoje muževe za gušu krivo je poslednje istraživanje Republičkog zavoda za statistiku o korišćenju vremena. One po kući i oko kuće rade dva puta više od „glava“ porodice.

Kao logičan sled, uz ove podatke idu i oni koji pokazuju da su se srpski muškarci izborili za sat do dva više dokolice od svojih lepših polovina.

- Radnim danima, žene u ukupnom poslu, plaćenom i neplaćenom, provedu više od sedam sati, a muškarci nepunih sedam sati - kaže Dragana Đoković Papić, šef Odseka za socijalne indikatore, pravosudnu i rodnu statistiku. - U proseku, u plaćenim poslovima i muškarci i žene provedu oko četiri sata, ali zato žene prednjače u radu „za džabe“. Čak, tokom vikenda, dame u neplaćenim poslovima provedu više vremena nego muškarci u ukupnom poslu.

VREME I UDOBNOŠTU PROSEKU deset dana godišnje, oko 261 sat, prođe nam u gustiranju kafice. Sedenje ispred TV ekrana, samo u jednoj godini, „proguta“ ženama oko 38 dana, a muškarcima - 45! Oko 18 sati prođe u vožnji bicikla, a gotovo čitav mesec ode na klackanje u raznim prevoznim sredstvima. Međutim, prema poslednjoj publikaciji RZZS, gotovo isti period koji žene provedu, idući na posao, u gradskom prevozu, muškarci provedu - u svojim automobilima. Dnevno se dame voze kolima 13, a muškarci 28 minuta.

Uz to, muškarci su potpuno usvojili starinski savet „uči da ne bi morao da radiš“, pa što su većeg obrazovanja to imaju više slobodnog vremena. S druge strane, što ima više obrazovanja žena više vremena provodi u poslu. Najveća razlika u vremenu odmora je među odraslima od 30 do 64 godina - dame se odmaraju svega 4,4 sata, a gospoda šest.

- Bez obzira na stepen obrazovanja, one u „volonterskom“ radu provode u proseku četiri sata - kaže Đoković Papićeva. - Što se tiče slobodnih aktivnosti, muškarci su „u njima“ šest i po sati, a žene manje i od pet i po. I jedni i drugi polovinu tog vremena provedu ispred malih ekrana.

Kada završi sve što mora, skuva, opegla, oriba, zabavi decu, pomogne oko domaćeg, odmori se, ostane joj 11 sati da spava, jede i obavi sve higijenske potrebe.

Grubo rečeno, listajući brojke i tabele, kako ovog istraživanja, tako i poslednje publikacije Zavoda „Žene i muškarci 2014. godine“, u Srbiji se kažnjavaju rad i vrednoća, a nagrađuje „opuštenost“. Srkinje su radno aktivnije, ali teže dolaze do posla. Kada se zaposle, lošije su plaćene, penzije imaju manje za oko 20 odsto od muških i u malom su procentu rukovodioci i šefovi. Prema podatku RZZS, samo pet odsto žena su predsednice opština, 29 odsto su odbornice, a u ulozi upravnica ili menadžera gazdinstava svega ih je 15,9 odsto.

- Trend lošeg položaja žena povećava se od devedesetih godina i trebalo bi to zaustaviti - kaže Olivera Popović, potpredsednice Udruženja poslovnih žena Srbije. - Položaj žena bio je mnogo bolji u vreme centralizovane ekonomije, a od početka tranzicije i tržišne ekonomije drastično se pogoršava.

KAFENISANJE

OSIM u gledanju televizije, žene se opuštaju i u druženju i kafenisanju. Desetak minuta duže od muškaraca provedu u uživanju uz crni napitak.

Oko dva i po sata dnevno žene provedu ispred malih ekrana, a 30 minuta duže muškarci. Muškarci još oko sat i po iskoriste na zabavu.

Devojke i mladići od 15 do 29 godina kafu piju oko pola sata. Dame od 30 do 64 godine kafu piju 43 minuta, a muškarci 34. Generalno, što smo stariji, više vremena provodimo u jelu i piću.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/521020/RADIKALNI-STRAJK-Prosvetni-radnici-potpuno-obustavljaju-rad>

RADIKALNI ŠTRAJK Prosvetni radnici potpuno obustavljaju rad

Beta

Prosvetni radnici će danas potpuno obustaviti rad i neće držati časove u školama, već će organizovati proteste u Beogradu i svim većim gradovima u zemlji. Sindikati očekuju da se nastava ne održi u oko 1000 škola u Srbiji

Predstavnici reprezentativnih sindikata prosvete najavili su da će protest u Beogradu početi u 12.05 okupljanjem na Trgu Nikole Pašića i da će zatim uslediti šetnja do Vlade Srbije i Ministarstva prosvete.

"Očekujemo da se nastava ne održi u oko hiljadu škola u zemlji", rekao je predsednik Unije sindikata prosvetnih radnika Srbije Dragan Matijević.

Prosvetni radnici počeli su štrajk 17. novembra, a od tada se u većini škola nastava odvija skraćeno. Oni zahtevaju da budu izuzeti iz smanjenja plata u javnom sektoru i da budu uvedeni platni razredi.

"Odlučili smo se za radikalizaciju štrajka, jer smatramo da su pregovori sa Ministarstvom prosvete oko štrajkačkih zahteva zapali u debeo ćorsokak i nadamo se da ćemo na ovaj način osvežiti pregovore", kazao je Dragan Matijević.

On je naveo da će poptuna obustava rada biti samo u ponedeljak, a da će se posle toga nastava održavati u trajanju od pola sata.

"Planiramo da tokom nedelje donesemo odluku da se prvo polugodište ne završi, odnosno da se ne održe sednice odeljenskih veća i na taj način đacima zvanično ne verfikuje postignuti uspeh, ali će oni biti upoznati sa ocenama koje su zaključene", rekao je Matijević.

On nije mogao da precizira da li to znači da će biti odložen početak drugog polugodišta.

"To je poruka za Ministarstvo prosvete da mora da se bavi obrazovanjem, da mora da vodi računa da ono bude kvalitetno, a ne da se bori protiv prosvetnih radnika", kazao je predsednik Unije sindikata.

Ministarstvo: Kršenje zakona

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja pozvalo je danas prosvetne radnike da nezadovoljstvo iskažu poštujući zakon, jer, kako su naveli, potpuna obustava rada najavljena za 22. decembar predstavlja kršenje prosvetnih zakona, kao i Zakona o štrajku.

Kako se navodi u saopštenju Ministarstva, škole su u obavezi da obezbede minimum procesa rada, odnosno časove u trajanju od 30 minuta, te su direktori škola u obavezi da zaštite učenike, kao i da pokrenu disciplinski postupak protiv onih koji krše zakon.

Iz Ministarstva navode da su sindikati odbili ponudu Vlade da okončaju štrajk, a da se nastavnicima isplati jednokratna novčana pomoć iz sredstava koja su obezbeđena budžetskim uštedama u poslednjem kvartalu 2014.

Kako se ističe, svi ostali zahtevi sindikata, a koji se tiču usaglašavanja kolektivnog ugovora, rada na izmeni krovnog zakona u prosveti, kao i saradnje sindikata i Ministarstva tokom uvođenja platnih grupa i razreda su već usaglašeni.

"U Vladi Srbije postoji puno razumevanje za veliki broj problema sa kojima se susreću prosvetni radnici, koji rade veoma značajan i odgovoran posao. Takođe, postoji i velika zabrinutost za štetu koja se, naročito kroz nezakoniti štrajk, nanosi učenicima u Srbiji", dodali su.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/521048/Vujovic-Smanjenje-plata-i-penzija-je-zrtva-sa-smislom-necemo-ih-menjati-tri-godine>

Vujović: Smanjenje plata i penzija je "žrtva sa smislom", nećemo ih menjati tri godine

Beta

Ministar finansija Dušan Vujović izjavio je danas da je smanjenje plata u javnom sektoru i penzija od 10 odsto "žrtva sa smislom" i da je plan da plate i penzije na tom nivou ostanu tri godine.

Plate i penzije će mirovati bar tri godine

"Mi smatramo da su za okretanje ovog broda potrebne tri godine da bi se to preokrenulo", rekao je Vujović za televiziju Prva na pitanje do kada će plate i penzije ostati na nivou sadašnjeg smanjenja od 10 odsto.

"Svrha je da to isteramo do kraja. Krenuli smo sa budžetom da rešimo problem restrukturiranja, problem javnih preduzeća", rekao je on.

On nije mogao da kaže koliko bi ljudi u državnoj administraciji moglo da ostane bez posla u 2015. godini, navodeći da je cilj mera koje vlada preduzima da državna administracija pruža "kvalitet koji neophodan bez viška zaposlenih".

Govoreći o rebalansu budžeta koji će se sutra naći pred poslanicima Skupštine Srbije, ministar je podsetio da je svaki prethodni rebalans tražio više sredstava i produbljavao deficit, a da je svako izvršenje bilo gore od rebalansa.

"Ovo je prvi put da ćemo ostvariti bolje od rebalansa i preneti pozitivne efekte i na narednu godinu. Ovo je prvi put da su novi rashodi nominalno manji od prethodnih rashoda", istakao je on.

Ministar se založio i za osnivanje fondova solidarnosti za kritične grupe stanovništva čije su potrebe za lekovima ili nekim drugim stvarima prevazišle primanja i penzije, nakon smanjenja. On je dodao i da bi što pre trebalo da se krene u novi dijalog sa sindikatima o tome šta je potrebno da se uradi da "bismo izašli sa ove stranputice i krenuli putem održivog rasta u budućnosti".

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Drustvo/Potpuna-obustava-nastave-u-skolama.sr.html>

Потпуна обустава наставе у школама

Овакав штрајк није по закону: у случају да данас не буде часова, директор школе мора да покрене дисциплински поступак, предвиђена санкција је - отказ

Представници четири репрезентативна синдиката запослених у просвети, који штрајкују дуже од шест недеља, обуставиће наставу у свим основним и средњим школама у Србији. Незадовољни смањењем плата и стањем у образовању, просветари ће у подне изаћи на улице у свим већим градовима, а у Београду ће од Трга Николе Пашића кренути у шетњу до зграде Владе и Министарства просвете.

У школама је од 17. новембра звоно звонило после 30 минута од почетка часа, што је законски минимум за одржавање наставе. Пошто синдикати нису задовољни током преговора с Владом, одлучили су да на крају полугодишта додатно искомпликују ситуацију са оценама и потпуно обуставе рад, иако свесни да овакав вид протеста није по закону и да ће бити ученика који ће бити оштећени због оваквог краја полугодишта.

И заштитник грађана Саша Јанковић изјавио је да, иако су захтеви просветних радника оправдани, борба за њихово остваривање не сме да нанесе штету ученицима.

Сличан став имају и родитељи, а највише су забринути ученици у Војводини, који на зимски распуст одлазе раније него ђаци у остатку Србије. Родитељи који су се јављали нашој редакцији, наведимо пример мајке из Новог Сада, рекли су да су им деца у петак имала писмени из математике, а да оцене неће ни сазнати јер ће данас бити обустава наставе, а сутра крај полугодишта, што значи да ученици неће имати прилике да поправе оцене које су већ добијали на проблематичан начин у последња два месеца.

У Министарству просвете кажу да ће сва одговорност за обуставу рада бити у рукама директора школа. Наиме, штрајк просвете, као делатности од јавног интереса, регулисан је

Законом о штрајку, као и законима о основном и средњем образовању и у сва три случаја предвиђа као санкцију престанак радног односа. Директори школа, дакле, дужни су да у договору са штрајкачким одбором обезбеде минимум процеса рада, што подразумева час од 30 минута у дневном распореду. У случају да то није договорено, директори ће бити дужни да покрену дисциплинске поступке.

Према Закону о штрајку, потпуна обустава рада је повреда радне дужности за коју се може изрећи новчана казна од 40.000 до 50.000 динара или престанак радног односа. Закони о основном и о средњем образовању као једину санкцију за непослушне наставнике предвиђају отказ.

Челници синдиката не хају много за последице које би њихово чланство могло да има.

- Одлучили смо се за радикализацију штрајка, јер сматрамо да су преговори са Министарством просвете око штрајкачких захтева запали у дебео ћорсокак и надамо се да ћемо на овај начин освежити преговоре - казао је Драган Матијевић, председник Уније синдиката просветних радника Србије.

- Планирамо да током недеље донесемо одлуку да се прво полугодиште не заврши, односно да се не одрже седнице одељенских већа и на тај начин ђацима званично не верификује постигнути успех, али ће они бити упознати са оценама које су закључене. То је порука за Министарство просвете да мора да се бави образовањем, да мора да води рачуна да оно буде квалитетно, а не да се бори против просветних радника - рекао је Матијевић.

Четири синдиката тврде да у штрајку учествује 75 одсто запослених у просвети и више од 1.000 школа. Они траже да наставници буду изузети од смањења плата у јавном сектору док се не ураде платни разреди, нови колективни уговор и да остану јубиларне награде и дневнице.

У среду је Министарство просвете саопштило да се Одбор за преговоре о Посебном колективном уговору запослених у основним и средњим школама и домовима ученика, који представљају четири репрезентативна синдиката просвете, сагласио са текстом колективног уговора који је предложило Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Посебни колективни уговор биће потписан по пристизању мишљења релевантних владиних институција, што је уобичајена процедура.

Синдикати су, међутим, одговорили да никакав договор није постигнут, да ће сачекати да стигне и потпис министра финансија и да је ово био један од захтева, тако да се штрајк наставља, овог пута потпуном обуставом рада.

Они подсећају и да је, после овог смањења, просечна плата у просвети мања од 39.000, док су остале плате у јавном сектору у просеку 70.000 динара.

С. Гуцијан

Za tri preduzeća Grupe Zastava vozila zainteresovano osam kineskih kompanija

Kinezi početkom februara ponovo u Fabrici kamiona

AUTOR: Z. RADOVANOVIĆ

Kragujevac - Za tri fabrike Grupe Zastava vozila, prema poslednjim informacijama iz te firme, zainteresovano je osam kineskih kompanija. O mogućem partnerstvu sa Zastavom kamioni razgovaralo je četiri, sa fabrikom specijalnih automobila u Somboru tri, a sa Zastavom INPRO, koja proizvodi automobilske i druge prikolice, jedna kompanija.

Zastavu kamione prethodnih dana, međutim, nasuprot očekivanjima ovdašnje javnosti, nisu posetile delegacije kineskih kompanija JAK motors i Huang hai, sa kojima kragujevačke kamiondžije već dugo pregovaraju o poslovno tehničkoj saradnji i strateškom partnerstvu. Fabricu kamiona, saznaje naš list, u prvoj polovini prošle sedmice posetili su predstavnici jedne velike izvozne firme iz Kine koja je učestvovala na prošlonedeljnom kinesko-evropskom samitu u Beogradu, a koja u centralnoj i istočnoj Evropi traži posrednika za plasman kineskih proizvoda na evropsko tržište.

U Kamionima kažu da predstavnici kompanija sa kojima pregovaraju o strateškom partnerstvu nisu bili u sastavu državne delegacije Kine koja je boravila u Srbiji, jer Agencija za privatizaciju još uvek nije zvanično odredila modele po kojima će se rešavati statusi preduzeća u restrukturiranju. Ističu, pritom, da nisu zainteresovani za saradnju sa izvoznim, odnosno firmama koje nemaju svoj razvoj i proizvodnju, te da očekuju skori nastavak i eventualno okončanje pregovora sa srodnim kineskim kompanijama sa kojima su u kontaktu već godinu i po dana. U Zastava kamionima tvrde da će ti pregovori biti nastavljeni početkom februara, do kada očekuju da Agencija obznani načine za rešavanje sudbine neprivatizovanih i preduzeća u restrukturiranju.

Podsetimo da Grupa Zastava vozila od sredine prošle godine pregovara o partnerstvu sa najvećim kineskim kompanijama za proizvodnju teretnih i terenskih vozila, Huang hai i JAK motors. Sa državnom kompanijom JAK motors u martu ove godine potpisan je i Memorandum o poslovno tehničkoj saradnji, koja bi se realizovala u tri faze i bila okončana strateškim partnerstvom, koje prema načelnom dogovoru dveju kompanija, podrazumeva i izgradnju zajedničke fabrike u Kragujevcu.

Novi poziv investitorima u januaru

Generalni direktor Grupe Zastava vozila Dragan Srejić kaže da država narednog meseca treba da raspiše novi javni poziv investitorima za preduzeća u restrukturiranju.

- Investitori treba da dostave konkretne podatke o tome šta nameravaju da proizvode i kakve oblike partnerstva i visinu ulaganja planiraju u preduzećima za koja su zainteresovani - ističe Srejić.

Што не узеше од тајкуна него ударише на пензионере

Смањење пензија поставило је многим грађанима неједначину, чију неравнотежу између примања и трошкова нису успели да реше, попут Зоре Бојанић коју срећемо на вратима Геронтолошког центра „Нови Сад”, дом на Лиману.

Зора Бојанић је овде била станар, а сада је дошла као гост у посету пријатељима с којима је годинама живела док није морала да се исели јер са смањеном пензијом више није могла да приушти себи боравака у „Оази”.

- Ја сам овде била три и по године и јако сам се навикла и имала сам пуно пријатеља који су ме јако лепо прихватили. Овде сам се и опоравила и проходала. Имала сам 34.000 динара пензију, а соба је била 44.000 па сам и раније доплаћивала тих десет хиљада од издавања једног локала. Мени је пензија смањена за 2.120 динара и то не звучи пуно, али није довољно да останем овде. Сада сам од тог локала направила стан, и задужила сам се 1.000 евра. Ја ћу моћи сада тамо да опстанем, али не одабравам ово. Мислим да нису смели да дирају пензионере - рекла нам је Зора Бојанић.

Њена ћерка је отишла у Канаду са супругом и дететом у потрази за бољим животом, те је социјална радница Рада Капор, из дома Лиман, веома забринута како ће Зора и други станари који напусте дом бринути о себи.

- Зора Бојанић је један од троје станара који су напустили наш дом јер нису могли више да га приуште након смањења пензија. Брине нас шта ће бити с тим људима. Некима деца неће моћи да додају разлику, неки ни немају децу, неки су их изгубили. Имали смо и кориснике који су напустили дом да би остатак породице живео од њихове пензије, јер су изгубили послове. А њима треба доста медицинске бриге, озбиљни и скупи лекови који нису на листама, доста наших станара има карцином, има их који су малокрвни и треба им посебна исхрана - упозорава Рада Капор.

У Геронтолошком центру Лиман станује Миливој Недељков, који још увек може себи да приушти живот у дому.

- Имао сам пензију 52.000 и израчунао сам да ће ми сада остати 46.060. Кад платим дом, остане ми 360 динара и да немам уштеђевине морао бих да изађем. Када гледате плате и пензије, смањења до 40.000 су иста, а преко тога су пензије на много већем удару. Како год, израчунао сам да ћу са својом уштеђевином моћи још 5 до 6 година да останем овде, ето, то ми је рок, а после... - слеже раменима Недељков.

Он може једино да се ослони на себе, мада није лако ни онима којима ће помагати деца, попут Вере Пинтер.

- Мени остаје 800 динара од пензије кад платим дом и то не може да покрије ни трошкове за лекове, па сад морам да зависим од ћерки, а обе су у пензији и њима су смањени приходи. Многи пензионери су до сада помагали незапосленим унуцима, а сада то нећемо моћи. Е сад, када бисмо ми знали да ће ово да помогне држави, ми бисмо се с тим помирили. Али, знате, искуство нам не говори тако...

Са Вером се саглашава и њена пријатељица, такође станарка дома Живана Којдић, која каже да је новац требало узети тајкунима.

- Ми смо генерација која је изградила ову државу и онда је дошао неко и све то упропастио и сад ми поново треба да градимо, па немојте, немојте. Ти који су покрали, они би требало највише и да врате - каже Живана Којдић.

Једнако је огорчена и Маргит Перовић.

- Желим прво да кажем да нисам непријатељски елемент, ја сам у 17. години постала члан УСАОЈ (Уједињени савез антифашистичке омладине Југославије), била сам на четири радне акције, нисам непријатељ ове државе - започиње своју причу Маргит Перовић, а глас јој подрхтава. - Извините, јако сам емотивна, тешко ми све ово пада јер сам доживела да у овим годинама морам овако да се борим. Радни век сам провела као судија и знам да је старосна пензија уставна категорија и то је загарантовано. Ја сам члан једне радне групе у којој су професори са факултета и бивши радници у правосуђу и имам информацију да је Уставном суду поднет захтев да се испита уставност ове одлуке. Уколико то не буде решено, идемо пред Међународни суд у Стразбуру. Знам да је у овој нашој умањеној држави тешко стање, можда су они који су ово одлучили хтели да се тако та држава помогне, али мислим да су промашили...

Са њом се саглашава њена другарица, такође пензионерка, Милена Кујунуић.

- Целог живота сам радила у производњи, али онда се рад плаћао и ја сам имала већу плату од директора. Данас се рад не цени. Читамо овде у дому да сад неки директори имају 5.000 евра плату. Код нас спремачица има 20.000 динара, а сервирка 25.000, па се сад многи радници радују јер им не могу смањити плату. Први пут сам се јако постидела пре неки дан што живим у Србији јер је у Америци на Си-Ен-Ену дат оглас са позивом да дођу да улажу код нас јер је овде јефтина радна снага - прича Милена Кујунуић.

Пензионер Милован Павлов још увек може да приушти дом, али га брину будући дани:

- Без обзира на то што сам са овим смањењем дошао на границу самофинансирања, моји ме уверавају да ће помоћи, мада и њима су смањене плате, према томе ја се бринем и за моје ближње како ће они изаћи на крај. Имам страх, јер не знам шта ће се даље десити, нисам још у ситуацији као Зора Бојанић, да морам да напустим дом, али размишљам и о њој и о људима који овде раде, кретању цена, не само Дома него уопште, па се питам хоће ли моћи да нас нахране, шта кад не могу да дају три obroка, шта ако се затвори Дом. Некад причамо и о томе, па се питамо да ли да излазимо преко балкона или кроз врата. Шта би се десило да 50 посто пензионера мора да изађе из овог дома...

Снежана Милановић

Требају нам решења док чекамо шта ће бити

Станаре дома Лиман, осим смањења пензија, брине и евентуално повећање цене дома. Др Драган Милошевић, директор Геронтолошког центра „Нови Сад”, објашњава да се цена дома

повећавала два пута годишње, у априлу и октобру, али да се није повећала овог октобра јер она прати пензије.

„Цену одређује Републичко министарство за социјална питања и не зависи само од пензије него од бројних других фактора, па ме не би изненадило и да не дође до смањења цене дома јер ништа друго није појефтинило што утиче на цену, рецимо храна или струја. Плате запосленима су мање, али то је само једна трећина од наших трошкова. Ако и смање цену дома, надам се да неће бити више од 4 до 5 посто јер не знам као ћемо плаћати рачуне”, објашњава др Драган Милошевић, уз напомену да за Центар важе цене комуналних услуга као за било која другу фирму у граду.

Обарање самопоуздања

- Ово што се дешава јако обара самопоуздање јер то су генерације које су прошле ратове и које су се увек само на себе ослањале и њима је важно да могу финансијски да буду самостални -каже Маја Бабић, психолог и помоћник директора Геронтолошког центра „Нови Сад”. - Нико од ових људи ми није рекао да је срећан што деца могу да доплате разлику за дом, него кажу „на жалост, деца морају да додају”.